

SENÁT PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

15. FUNKČNÍ OBDOBÍ

VÝBOR PRO VZDĚLÁVÁNÍ, VĚDU, KULTURU, LIDSKÁ PRÁVA A PETICE

121. USNESENÍ

z 18. schůze konané dne 20. ledna 2026

k závěrům 28. veřejného slyšení Senátu na téma „Legislativní změny vycházející ze zkušeností se záměrem spalovny v Rybitví a obdobných záměrů, kdy proces posuzování vlivů na životní prostředí budí rozporuplné reakce“

Po úvodním slovu zpravodaje Přemysla Rabase a po rozpravě

VÝBOR

- I. se seznámil** se závěry z 28. veřejného slyšení Senátu na téma „Legislativní změny vycházející ze zkušeností se záměrem spalovny v Rybitví a obdobných záměrů, kdy proces posuzování vlivů na životní prostředí budí rozporuplné reakce“;
- II. doporučuje** Senátu schválit předložené závěry z 28. veřejného slyšení Senátu, uvedené v příloze tohoto usnesení;
- III. určuje** zpravodajem k projednání této věci na schůzi Senátu senátora Přemysla Rabase;
- IV. pověřuje** předsedu výboru Jiřího Růžičku předložit toto usnesení předsedovi Senátu.

Jiří Růžička v. r.
předseda výboru

Přemysl Rabas v. r.
zpravodaj výboru

Miroslav Bárta v. r.
ověřovatel výboru

Návrh usnesení Senátu

Senát

- I. projednal** závěry veřejného slyšení „Legislativní změny vycházející ze zkušeností se záměrem spalovny v Rybitví a obdobných záměrů, kdy proces posuzování vlivů na životní prostředí budí rozporuplné reakce“;
- II. konstatuje**, že na základě předložených závěrů lze usuzovat, že současná právní úprava, zejména v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí (EIA) a ochrany ovzduší, vykazuje systémové deficity, které:
- a) umožňují vznik střetu zájmů při zpracování odborných posudků a měření emisí,
 - b) nedostatečně reflektují princip předběžné opatrnosti u technologií s proměnlivým složením paliva/odpadu,
 - c) nevytvářejí dostatečné záruky pro ochranu veřejného zdraví v hustě osídlených oblastech;
- III. žádá** vládu ČR, aby při přípravě legislativních změn a novelizací zohlednila následující připomínky vzešlé z veřejného slyšení:
- a) V zákoně č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí:
 - Legislativně vyloučit možnost, aby tatáž osoba (fyzická či právnická) zpracovávala pro téhož investora dokumentaci záměru i oponentní posudek.
 - Prodloužit lhůty pro připomínkování dokumentace dotčenými orgány a veřejností (např. na 60 dní).
 - V příloze č. 5 zákona (Náležitosti posudku) přesněji definovat povinnost věcného vypořádání obdržených vyjádření, aby se zamezilo pouze formálnímu procesnímu vypořádání.
 - b) V zákoně č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší:
 - Vymanit autorizované osoby provádějící měření emisí ze střetu zájmů. O jejich výběru pro měření emisí nemá rozhodovat znečišťovatel, který zároveň nemá mít přístup k aparatuře pro kontinuální měření.

- Zavést povinnost kontinuálního měření emisí po celou dobu provozu u technologií s proměnlivým vstupem (např. spalovny nebezpečných odpadů).
- Zavést možnost oponentury rozptylových studií s právem uplatnění námitek dotčených stran.
- Zpřísnit dohled nad autorizovanými osobami, zavést pravidelné audity jejich činnosti a efektivní postihy (odebrání autorizace) při zjištění pochybení.
- Stanovit závazné minimální hygienické odstupy spaloven nebezpečných odpadů od obytné zástavby a zrušit automatické výjimky pro starší zdroje znečištění.

c) Ve vztahu k novele zákona o ochraně ovzduší č. 42/2025 Sb.:

- Iniciovat revizi této novely, zejména v bodech týkajících se stanovení minimálních vzdáleností (odstranění paušálního stropu 500 m, který neodpovídá reálným dopadům) a metodiky měření emisí u zařízení s velkým počtem druhů spalovaných odpadů.

d) V zákoně č. 541/2020 Sb., o odpadech:

- Legislativně zakotvit princip regionální soběstačnosti při nakládání s nebezpečnými odpady, aby nedocházelo k jejich nadbytečnému transportu napříč republikou.
- Zvážit zavedení předkupního práva státu nebo obce při převodu strategických zařízení nakládajících s nebezpečnými odpady.

e) V oblasti státní správy (MŽP a podřízené organizace):

- Zajistit systém pravidelného vzdělávání a ověřování odborné způsobilosti úředníků rozhodujících v procesech s dopadem na životní prostředí;

IV. doporučuje vládě ČR, aby za účelem implementace těchto bodů ustavila meziresortní pracovní skupinu složenou ze zástupců Ministerstva životního prostředí, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva zdravotnictví, zástupců samospráv a odborné veřejnosti;

V. pověřuje předsedu Senátu, aby s tímto usnesením seznámil předsedu vlády ČR.